

دستورالعمل رسیدگی به تخلفات در بازار سرمایه

مصوب ۱۳۹۸/۰۷/۰۳ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار

این دستورالعمل در اجرای ماده ۳۵ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، ماده ۱۷ آئین نامه اجرایی قانون مذکور و مواد ۱۳ و ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل در اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، به تصویب هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید .

• بخش یک - تعاریف و دامنه شمول :

○ ماده ۱ :

کلیه اصطلاحات و واژههای تعریف شده در ماده یک قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذر ماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی و آیین نامه های اجرائی مواد ۱۳ و ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل در اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی به همان مفاهیم در این دستورالعمل به کار رفته اند. سایر اصطلاحات و واژه ها به شرح زیر تعریف می شوند :

▪ بند ۱ :

مرجع رسیدگی: منظور از مرجع رسیدگی، هیأت مدیره بورس، کمیته رسیدگی به تخلفات، هیأت رسیدگی به تخلفات و هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار است .

▪ بند ۲ :

هیأت رسیدگی: منظور هیأت رسیدگی به تخلفات موضوع ماده ۲۱ این دستورالعمل است.

▪ بند ۳ :

کمیته رسیدگی: منظور کمیته رسیدگی به تخلفات موضوع ماده ۲۰ این دستورالعمل است.

▪ بند ۴ :

کمیته تحقیق: منظور کمیته تحقیق و بررسی تخلفات موضوع ماده ۵ این دستورالعمل است .

▪ بند ۵ :

بورس: منظور شرکت های بورس اوراق بهادار تهران، فرابورس ایران، بورس کالای ایران، بورس انرژی ایران یا هر شرکتی که با مجوز شورا تحت عنوان بورس تشکیل می شود، حسب مورد است .

▪ بند ۶ :

شخص مورد رسیدگی: اشخاص مورد رسیدگی طبق این دستورالعمل در حدود صلاحیت‌های قانونی عبارتند از :

الف) ناشران اوراق بهادار، نهادهای مالی، عرضه‌کنندگان در بورس‌های کالایی و ارزشیابان؛

ب) مدیران شامل مدیرعامل، اعضای حقیقی و حقوقی هیأت مدیره، هیأت عامل، دبیر کل و نیز نماینده شخص حقوقی عضو هیأت مدیره یا هیأت عامل اشخاص موضوع جزء الف این بند؛

پ) ارکان صندوق‌های سرمایه‌گذاری و مدیران آنها؛

ت) ارکان انتشار اوراق بهادار؛

ث) دارندگان گواهینامه‌های حرفه‌ای و گواهینامه‌های کاربردی بازار سرمایه؛

ج) مدیران اشخاص موضوع بند ۵ ماده ۶ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی؛

چ) سهامداران

ح) سایر اشخاصی که به هر نحوی تحت نظارت سازمان قرار گرفته یا از سازمان یا تشکلهای خودانتظام، مجوز فعالیت یا گواهینامه اخذ کرده باشند.

▪ بند ۷ :

شخص وابسته به شخص حقیقی: منظور اشخاص زیر هستند که وابسته به شخص حقیقی محسوب می‌شوند:

الف) شخصی که رابطه سببی یا نسبی تا درجه دوم از طبقات اول، دوم یا سوم با شخص حقیقی دارد.

ب) شرکتی که شخص حقیقی به طور مستقیم یا غیرمستقیم حداقل ده درصد از سهام آن را در تملک دارد.

پ) شرکتی که شخص حقیقی در دو سال گذشته عضو هیئت مدیره، مدیرعامل یا از مدیران ارشد آن بوده است.

ت) شرکتی که شخص حقیقی در دو سال گذشته رابطه قراردادی کاری یا معاملاتی با ارزش بیش از پنج درصد درآمد عملیاتی شرکت با آن داشته است.

▪ بند ۸ :

شخص وابسته به شخص حقوقی: منظور اشخاص زیر هستند که وابسته به شخص حقوقی محسوب می‌شوند:

الف) اشخاصی که حداقل ده درصد از سرمایه شخص حقوقی را به طور مستقیم یا غیرمستقیم در تملک داشته باشند.

ب) شرکتی که شخص حقوقی حداقل ده درصد از سهام آن را در تملک داشته باشد.

پ) شرکتی که مدیران فعلی آن در دو سال اخیر عضو هیئت مدیره یا مدیرعامل شخص حقوقی باشند.

ت) اشخاصی که در دو سال اخیر معاملات تجاری بیش از ۵ درصد درآمد عملیاتی شخص حقوقی با آن داشته‌اند.

○ ماده ۲ :

رسیدگی به تخلفات اشخاص موضوع این دستورالعمل در صلاحیت بورس است، مگر در موارد زیر که در صلاحیت سازمان خواهد بود:

الف) نهادهای مالی که عضو بورس نیستند

ب) ناشرانی که در بورس پذیرش یا درج نشده‌اند

پ) اشخاص مذکور در جزء ب بند ۶ ماده ۱ این دستورالعمل در خصوص بندهای الف و ب این ماده

ت) اشخاص مذکور در اجزای پ، ت و ج بند ۶ ماده ۱ این دستورالعمل

▪ تبصره ۱ :

رسیدگی به تخلفات مدیرعامل، مدیران ارشد و اعضای هیأت مدیره بورس‌ها و ارکان سایر تشکلهای خود انتظام از تکالیف، وظائف و اختیارات آنها در سمت‌های یاد شده مطابق با ترتیبات مقرر در دستورالعمل موضوع ماده ۱۸ آیین نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۱۹ شورای عالی بورس و اوراق بهادار است .

▪ تبصره ۲ :

رسیدگی به تخلفات اعضاء سایر تشکلهای خود انتظام غیر از بورس از ضوابط و استانداردهای حرفه‌ای که در راستای بند ۶ ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار به تصویب کانون‌ها می‌رسد بر اساس دستورالعملی خواهد بود که به پیشنهاد هر یک از کانون‌ها به تصویب هیأت مدیره سازمان می‌رسد .

• بخش دو - رسیدگی در بورس ها :

○ فصل یک - تشکیلات :

تشکیلات رسیدگی به تخلفات انضباطی در بورس، عبارت است از:

الف) دبیرخانه کمیته تحقیق؛

ب) کمیته تحقیق؛

پ) هیأت مدیره بورس؛

▪ ماده ۳ :

تشکیلات رسیدگی به تخلفات انضباطی در بورس، عبارت است از:

الف) دبیرخانه کمیته تحقیق؛

ب) کمیته تحقیق؛

پ) هیأت مدیره بورس؛

▪ ماده ۴ :

دبیرخانه کمیته تحقیق که تحت نظر مدیریت حقوقی بورس تشکیل می شود، انجام کلیه امور مربوط به پیگیری تکمیل پرونده، تعیین وقت رسیدگی، دعوت از اعضای کمیته تحقیق و اشخاص مورد رسیدگی، بایگانی مدارک و مستندات پرونده و ابلاغ آرای صادره را بر عهده دارد .

▪ ماده ۵ :

کمیته تحقیق، متشکل از مدیر حقوقی بورس، نماینده واحد گزارش دهنده تخلف و یک نفر خبره مالی یا حقوقی به انتخاب هیأت مدیره بورس است .

▪ تبصره :

مدیر حقوقی بورس به عنوان رئیس کمیته تحقیق، وظیفه اداره جلسات را بر عهده داشته و می تواند بر اساس موضوع تخلف، حسب مورد از مدیران یا نمایندگان مدیریت های ذی ربط سازمان، معاونین، مدیران و یا کارشناسان بورس و نماینده کانون مربوط جهت شرکت در جلسه به عنوان مطلع دعوت نماید .

○ فصل دو - ترتیب رسیدگی، صدور رأی و اعتراض به آن :

▪ مبحث الف - ترتیب رسیدگی و صدور رأی :

▪ ماده ۶ :

پرونده تخلفاتی بر اساس گزارش هر یک از معاونت‌ها، مدیریت‌ها یا ادارات نظارتی سازمان، بورس مربوط، شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه یا شرکت مدیریت دارایی مرکزی در دبیرخانه کمیته تحقیق تشکیل می‌شود. دبیرخانه کمیته تحقیق مکلف است پس از تشکیل پرونده اقدامات لازم را جهت تکمیل آن انجام داده و موضوع را در کمیته تحقیق مطرح نماید .

▪ ماده ۷ :

گزارش تخلف باید مشتمل بر موارد ذیل باشد :

الف) مشخصات مرجع اعلام کننده تخلف

ب) مشخصات شخص مورد رسیدگی به نحوی که رافع هر گونه ابهام نسبت به هویت اشخاص مذکور باشد، به همراه ذکر شماره یا شناسه ملی، سمت، اقامتگاه (در صورت دسترسی) و مدت زمان تصدی مسئولیت و تطبیق آن با تاریخ وقوع تخلف

پ) مستندات و مدارک دال بر تصدی سمت اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل و یا هر شخص معرفی شده به عنوان شخص مورد رسیدگی

ت) زمان یا بازه زمانی وقوع تخلف

ث) ماده یا مواد نقض شده از مقررات و عناوین آنها

ج) شرح تخلفات واقع شده با ذکر دلایل و مستندات و تصویر اسناد و مدارک مربوط به آن

چ) مشخصات تهیه کننده گزارش به همراه مهر یا امضاء و تاریخ

▪ تبصره ۱ :

واحد گزارش دهنده موظف است قبل از ارسال گزارش تخلف نسبت به اخذ دفاعیات شخص مورد رسیدگی اقدام نموده و نسخه ای از آن و اظهار نظر کارشناسی خود را در خصوص دفاعیات مطروحه به همراه گزارش تخلف ارسال نماید .

▪ تبصره ۲ :

در صورتی که دبیرخانه کمیته تحقیق، گزارش تخلف ارائه شده را ظرف مدت ۵ روز کاری از حیث شرایط فوق ناقص تشخیص دهد، پرونده را با ذکر موارد نقص به واحد گزارش دهنده عودت می‌دهد. واحد مربوطه موظف است ظرف مدت ۱۰ روز کاری نسبت به تکمیل پرونده و ارسال مجدد آن اقدام نماید. در صورت عدم امکان تکمیل گزارش تخلف در مهلت مذکور، مستند به دلایل موجه، رسیدگی به پرونده تا زمان تکمیل گزارش متوقف می شود .

▪ ماده ۸ :

دبیرخانه کمیته تحقیق موظف است، موضوع تخلف را مستند به مقررات نقض شده و با ذکر تاریخ و محل جلسه به شخص مورد رسیدگی جهت حضور در جلسه کمیته تحقیق ابلاغ نماید. در دعوت نامه باید قید شود که نماینده شخصی حقوقی با ارائه مدارک مثبت نمایندگی می تواند در جلسه کمیته حاضر شده یا لایحه دفاعیه ارسال نماید. مهلت ارسال لایحه دفاعیه حداکثر تا تاریخ جلسه رسیدگی می باشد و فاصله بین ابلاغ دعوت نامه تا تشکیل جلسه کمتر از ده روز نخواهد بود .

▪ تبصره ۱ :

در صورت لزوم فوریت رسیدگی با درخواست گزارش دهنده و با قید جهات فوریت، حسب تشخیص رییس کمیته تحقیق، جلسه بدون رعایت مفاد این ماده و با احضار فوری شخص مورد رسیدگی برگزار می گردد. در اینگونه موارد مهلت مقتضی جهت ارسال لایحه دفاعیه پس از جلسه رسیدگی به شخص مورد رسیدگی داده می شود .

▪ تبصره ۲ :

عدم دریافت لایحه دفاعیه یا عدم حضور شخص مورد رسیدگی و یا نماینده وی، مانع از رسیدگی و صدور رأی نخواهد بود .

▪ تبصره ۳ :

دبیرخانه کمیته تحقیق مکلف است سوابق محکومیت های انضباطی شخص مورد رسیدگی را حسب مورد از هر یک از مراجع ذیصلاح در سازمان یا بورس استعلام و ضمیمه پرونده نماید .

▪ ماده ۹ :

دبیرخانه کمیته تحقیق پس از انجام موارد فوق، پرونده را در کمیته تحقیق مطرح می نماید تا به شرح ذیل بررسی و تصمیم گیری شود:

الف) در صورت احراز کفایت تحقیقات، کمیته تحقیق تصمیم پیشنهادی خود را طی صورتجلسه تنظیمی جهت صدور رأی بدوی به هیأت مدیره بورس ارسال می نماید .نظرات تمامی اعضاء در صورتجلسه درج و به امضاء ایشان خواهد رسید.

ب) در صورت ناقص بودن مدارک و مستندات پرونده و یا عدم رعایت ترتیبات مقرر به شرح فوق، پرونده به دبیرخانه کمیته تحقیق عودت داده می شود تا پس از رفع نواقص مجدداً برای اتخاذ تصمیم به کمیته تحقیق ارسال شود.

▪ تبصره :

جلسات رسیدگی با حضور اکثریت اعضای کمیته تحقیق رسمیت می یابد.

▪ ماده ۱۰ :

هیأت مدیره بورس پس از بررسی دلایل و مستندات پرونده، دفاعیات اشخاص مورد رسیدگی و ملاحظه تصمیم پیه شنهادی کمیته تحقیق، در صورت احراز کفایت رسیدگی، با اعلام ختم رسیدگی و اخذ تصمیم ظرف مهلت ۱۵ روز از تاریخ جلسه رسیدگی مبادرت به انشاء رأی می نماید .

▪ تبصره :

رأی هیأت مدیره بورس با اکثریت آرا معتبر است. در صورت وجود نظر مخالف، نظر مزبور در صورت جلسه هیأت مدیره درج و به امضای عضو مخالف خواهد رسید .

▪ ماده ۱۱ :

در صورتی که وقوع تخلف احراز نشود و یا اتهام تخلفاتی به دلیل فقدان یا عدم کفایت اسناد، مدارک و ادله اثبات، قابلیت انتساب به شخص مورد رسیدگی را نداشته باشد، مرجع رسیدگی مبادرت به صدور رأی مشعر بر براءت شخص مورد رسیدگی می نماید. این رأی جز در مواردی که سازمان نسبت به رأی معترض باشد، قطعی است .

▪ ماده ۱۲ :

جلسات هیأت مدیره بورس، بدون حضور اشخاص مورد رسیدگی تشکیل می گردد. در مواردی که هیأت مدیره حضور شخص مورد رسیدگی را ضروری تشخیص دهد، از شخص مذکور جهت حضور در جلسه با رعایت ترتیبات مقرر در ماده ۸ دعوت خواهد شد؛ عدم حضور وی در جلسه مانع از رسیدگی و صدور رأی نخواهد بود .

▪ ماده ۱۳ :

در موارد زیر اعضای مرجع رسیدگی باید از رسیدگی امتناع نمایند و شخص مورد رسیدگی نیز می تواند آنان را رد کند:

الف) قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم از هر طبقه بین عضو با شخص مورد رسیدگی وجود داشته باشد.

ب) عضو قیم یا مخدوم شخص مورد رسیدگی باشد.

پ) عضو یا همسر یا فرزند او، شخص مورد رسیدگی باشد.

ت) عضو سابقاً در موضوع پرونده به هر عنوان اظهار نظر ماهوی کرده باشد.

ث) بین عضو و شخص مورد رسیدگی و یا همسر یا فرزند او دعوای حقوقی یا جزایی مطرح باشد و یا در سابق مطرح بوده و از تاریخ صدور حکم قطعی دو سال نگذشته باشد.

ج) عضو یا همسر یا فرزند او دارای نفع شخصی در موضوع مطروح باشند.

چ) عضو جز اشخاص وابسته یا شخص مرتبط با شخص مورد رسیدگی باشد.

▪ تبصره :

ایراد رد باید قبل از ختم رسیدگی مرجع ذی ربط به عمل آید. در این موارد، عضو مشمول این ماده حق حضور در جلسات رسیدگی مربوط را نخواهد داشت و در نصاب تشکیل و رأی گیری مرجع نیز محاسبه نمی گردد .

▪ ماده ۱۴ :

آرای صادره توسط هیأت مدیره بورس مشتمل بر موارد ذیل و مطابق با فرم رأی (پیوست این دستورالعمل) خواهد بود :

الف) مشخصات شخص یا اشخاص مورد رسیدگی؛

ب) خلاصه ای از شرح اتهامات وارده؛

پ) گردش کار و دفاعیات مطروحه؛

ت) دلایل انتساب تخلف به شخص مورد رسیدگی؛

ث) تعیین نوع تخلف و مجازات انضباطی شخص مورد رسیدگی به استناد قوانین و مقررات در صورت متخلف شناخته شدن وی؛

ج) قابل تجدیدنظر بودن رأی صادره و مرجع و مهلت تجدیدنظر؛

▪ ماده ۱۵ :

دبیرخانه کمیته تحقیق موظف است نسبت به ابلاغ آرای صادره اقدام و یک نسخه از آن را به دبیرخانه رسیدگی به تخلفات ارسال نماید. دبیرخانه رسیدگی به تخلفات پس از دریافت رأی، تصویری از رای صادره را به مدیریت نظارتی مربوط در سازمان ارسال می نماید. مدیریت مربوط در صورت عدم تناسب رای صادره با تخلف ارتكابی نسبت به اعتراض در خصوص رای صادره اقدام می نماید .

▪ تبصره :

ابلاغ اوراق، خطاریه ها و آراء با استفاده از روش های الکترونیکی از قبیل سامانه های ارتباطی با اشخاص تحت نظارت از قبیل کدال، ستان یا رایانامه، نمابر، تلفن یا از طریق بورس منطقه ای، پست یا هر روش دیگری که توأم با ثبت قابل اعتماد سوابق باشد، امکان پذیر و معتبر است. ابلاغ آرا و سایر اوراق از طریق سامانه های مذکور به منزله ابلاغ قانونی می باشد .

▪ ماده ۱۶ :

در مواردی که هیأت مدیره بورس یکی از تنبیهات انضباطی ذیل را متناسب با تخلف ارتكابی تشخیص دهد، پرونده تخلفاتی موردنظر را به انضمام تصمیم خود، جهت رسیدگی و صدور رأی به هیأت رسیدگی ارجاع می‌نماید:

الف) جریمه نقدی موضوع ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها؛

ب) لغو یا تعلیق مجوز تأسیس و فعالیت اشخاص تحت نظارت صادره توسط سازمان؛

پ) لغو یا تعلیق گواهینامه‌های حرفه‌ای صادره توسط سازمان؛

ث) سلب صلاحیت حرفه‌ای مدیران اشخاص تحت نظارت موضوع ماده ۱۳ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی؛

▪ تبصره :

در صورتی که هیأت رسیدگی تنبیهات انضباطی موضوع این ماده را متناسب با تخلف ارتكابی تشخیص ندهد، پرونده را به هیأت مدیره بورس عودت می‌نماید. هیأت مدیره بورس موظف است نسبت به صدور رأی بدوی با لحاظ نظر هیأت رسیدگی اقدام نماید .

▪ مبحث ب - اعتراض به رأی :

▪ ماده ۱۷ :

آرای صادره از هیأت مدیره بورس با تجدیدنظرخواهی محکوم‌علیه یا معاونت نظارتی مربوط در سازمان قابل رسیدگی توسط هیأت رسیدگی است. درخواست تجدیدنظر باید حداکثر ظرف مهلت یک ماه از تاریخ ابلاغ رأی بدوی به دبیرخانه کمیته تحقیق تسلیم گردد. دبیرخانه کمیته تحقیق موظف است پس از وصول درخواست تجدیدنظر در مهلت مقرر، پرونده را جهت رسیدگی به دبیرخانه رسیدگی به تخلفات در سازمان موضوع بند الف ماده ۱۸ این دستورالعمل ارسال نماید .

▪ تبصره ۱ :

در صورت عدم تجدیدنظرخواهی ظرف مهلت مقرر، رأی بدوی صادره توسط هیأت مدیره بورس، قطعی می‌شود .

▪ تبصره ۲ :

هرگاه تقاضای تجدیدنظر خارج از مهلت مقرر، تقدیم شود و درخواست کننده عذر موجه عنوان کند، هیأت رسیدگی ابتدا به عذر او رسیدگی می‌کند و در صورت موجه شناختن آن به درخواست اعتراض رسیدگی می‌نماید. در غیر این صورت مراتب رد درخواست به متقاضی اعلام می‌گردد. جهات زیر عذر موجه محسوب می‌شود:

الف) نرسیدن یا دیر رسیدن ابلاغیه رأی محکومیت؛

ب) بیماری محکوم علیه یا بیماری سخت والدین، همسر یا اولاد وی؛

پ) فوت همسر یا یکی از اقربا تا درجه دوم از طبقه دوم محکوم علیه؛

ت) ابتلاء محکوم علیه به حوادث مهم از قبیل بیماری‌های واگیردار و بروز حوادث قهری مانند سیل و زلزله که موجب عدم امکان تردد گردد.

ث) محکوم علیه در توقیف یا حبس باشد؛

ج) سایر مواردی که عرفاً به تشخیص هیئت رسیدگی عذر موجه محسوب می‌شود.

• بخش سه - رسیدگی در سازمان :

○ فصل یک - تشکیلات و صلاحیت :

▪ ماده ۱۸ :

تشکیلات رسیدگی به تخلفات انضباطی در سازمان عبارت است از :

الف) دبیرخانه رسیدگی به تخلفات

ب) کمیته رسیدگی

پ) هیأت رسیدگی

ت) هیأت مدیره سازمان

▪ ماده ۱۹ :

دبیرخانه رسیدگی به تخلفات، تحت نظر مدیریت پیگیری تخلفات تشکیل می‌شود و انجام کلیه امور مربوط به پیگیری تکمیل پرونده، تعیین وقت رسیدگی، دعوت از اعضاء مرجع رسیدگی و اشخاص مورد رسیدگی، تهیه صورت جلسات رسیدگی، بایگانی مدارک و مستندات پرونده، ابلاغ آرا و صدور دستور اجرای آرای قطعی را بر عهده دارد .

▪ ماده ۲۰ :

کمیته رسیدگی، متشکل از نماینده مدیریت پیگیری تخلفات به عنوان رئیس کمیته، نماینده واحد نظارتی مربوطه در سازمان و یک نفر به انتخاب معاونت حقوقی سازمان است .

▪ ماده ۲۱ :

هیأت رسیدگی، متشکل از مدیر پیگیری تخلفات به عنوان رئیس هیأت، مدیر نظارتی مربوطه در سازمان و یک نفر به انتخاب هیأت مدیره سازمان است .

▪ ماده ۲۲ :

مراجع رسیدگی به تخلفات در سازمان علاوه بر رسیدگی به تخلفات اشخاص موضوع ماده ۲ این دستورالعمل در چارچوب قوانین و مقررات از جمله مواد ۱۳ و ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید و بند ۶ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار و در حدود صلاحیت قانونی رأساً به تخلفات کلیه اشخاص تحت نظارت رسیدگی می نمایند.

○ فصل دو - ترتیب رسیدگی، صدور رأی و اعتراض به آن :

▪ مبحث الف - ترتیب رسیدگی و صدور رأی :

▪ ماده ۲۳ :

پرونده‌های تخلفاتی بر اساس گزارش واحدهای نظارتی در سازمان یا سایر مراجع ذی صلاح پس از بررسی تخصصی واحد نظارتی مربوط در سازمان در دبیرخانه رسیدگی به تخلفات تشکیل می شود. دبیرخانه موظف است پس از تشکیل پرونده، اقدامات لازم را جهت تکمیل پرونده انجام دهد و موضوع را در کمیته رسیدگی مطرح نماید .

▪ تبصره :

موارد مذکور در گزارش تخلف واصله، همان موارد موضوع ماده ۷ این دستورالعمل است.

▪ ماده ۲۴ :

دبیرخانه رسیدگی به تخلفات پس از وصول گزارش تخلف، مطابق با ماده ۸ این دستورالعمل اقدام نموده و پس از آن، پرونده را در کمیته رسیدگی مطرح می نماید تا به شرح ذیل رسیدگی و تصمیم گیری شود :

▪ بند الف :

در صورت ناقص بودن مدارک و مستندات پرونده و یا عدم رعایت ترتیبات مقرر به شرح فوق، پرونده به دبیرخانه رسیدگی به تخلفات عودت داده می شود تا پس از رفع نواقص توسط واحد گزارش دهنده مجدداً برای اتخاذ تصمیم به کمیته رسیدگی ارسال شود .

▪ بند ب :

در صورتی که بر اساس بررسی های اولیه اسناد، مدارک و مستندات موجود در پرونده، مجازات انضباطی تخلف ارتكابی از نوع مجازات های مندرج در ماده ۱۶ این دستورالعمل نباشد، کمیته رأساً مبادرت به صدور رأی بدوی می نماید .

▪ **بند پ :**

در صورتی که بر اساس بررسی‌های اولیه اسناد، مدارک و مستندات موجود در پرونده، مجازات انضباطی تخلف ارتكابی از نوع مجازات‌های مندرج در ماده ۱۶ این دستورالعمل باشد، آنگاه پرونده بر اساس نظر کمیته رسیدگی تکمیل و نظر پی‌شنه‌ادی کمیته جهت رسیدگی و صدور رأی بدوی به هیأت رسیدگی ارجاع می‌گردد .

▪ **ماده ۲۵ :**

در صورتی که وقوع تخلف احراز نشود و یا اتهام تخلفاتی به دلیل فقدان یا عدم کفایت اسناد، مدارک و ادله اثبات، قابلیت انتساب به شخص مورد رسیدگی را نداشته باشد، مرجع رسیدگی مبادرت به صدور رأی مشعر بر براءت شخص مورد رسیدگی می‌نماید. رأی صادره قطعی است .

▪ **ماده ۲۶ :**

جلسات کمیته رسیدگی با حضور اکثریت اعضا رسمیت می‌یابد. صورت جلسه توسط دبیر رسیدگی به تخلفات تنظیم و توسط اعضای حاضر و اشخاص مورد رسیدگی امضا می‌شود. در صورت استنکاف اشخاص مورد رسیدگی از امضا، مراتب در صورت جلسه قید می‌گردد .

▪ **ماده ۲۷ :**

صلاحیت هیأت رسیدگی به شرح ذیل است:

▪ **بند الف :**

رسیدگی به پرونده‌هایی که در اجرای ماده ۱۶ و بند پ ماده ۲۴ این دستورالعمل از طرف هیأت مدیره بورس یا کمیته رسیدگی به هیأت رسیدگی به تخلفات، ارجاع می‌گردد؛ جهت صدور رأی بدوی .

▪ **بند ب :**

رسیدگی به درخواست‌های تجدید نظر از آرای صادره از بورس یا کمیته رسیدگی؛ جهت صدور رأی قطعی .

▪ **ماده ۲۸ :**

مرجع رسیدگی پس از بررسی دلایل و مستندات پرونده و دفاعیات اشخاص مورد رسیدگی، در صورت احراز کفایت رسیدگی، با اعلام ختم رسیدگی و اخذ تصمیم، ظرف مهلت یک ماه از تاریخ ختم رسیدگی مبادرت به انشاء رأی می‌نماید .

▪ ماده ۲۹ :

چنانچه مراجع رسیدگی در جریان رسیدگی به گزارشهای تخلفاتی تشخیص دهند که تداوم فعالیت اشخاص مورد رسیدگی در حین رسیدگی و قبل از صدور رأی منجر به تداوم تخلف یا وقوع تخلفات جدید می شود مراتب را با ذکر دلایل به هیأت مدیره سازمان اعلام نموده تا نسبت به اتخاذ تصمیم مقتضی نسبت به اشخاص مزبور تا زمان صدور رای اقدام نماید .

▪ ماده ۳۰ :

در غیر از مواردی که به تشخیص معاون حقوقی سازمان، قبل از قطعیت آرای انضباطی، پیگیری کیفری ضرورت می یابد، رسیدگی و پیگیری جنبه مجرمانه احتمالی تخلفات انضباطی که واجد و صف یکی از عناوین مجرمانه فصل ششم قانون بازار اوراق بهادار است، پس از قطعیت آرای تخلفاتی انجام خواهد شد .

▪ ماده ۳۱ :

در مواردی که رسیدگی انضباطی منوط به تعیین تکلیف جنبه مجرمانه تخلف ارتكابی نزد مراجع ذی صلاح قانونی است، رسیدگی انضباطی در سازمان متوقف و تا صدور رای قطعی کیفری پرونده تحت نظر خواهد بود .

▪ ماده ۳۲ :

دبیرخانه رسیدگی به تخلفات نسبت به ابلاغ آرای صادره، اقدام و یک نسخه از رای صادره را به واحد گزارش دهنده ارسال می نماید .

▪ تبصره :

ابلاغ اوراق، اخطاریه ها و آراء با استفاده از روش های الکترونیکی از قبیل سامانه های ارتباطی با اشخاص تحت نظارت از قبیل کدال، ستان یا رایانامه، نامبر، تلفن یا از طریق بورس منطقه ای، پست یا هر روش دیگری که توام با ثبت قابل اعتماد سوابق باشد، امکان پذیر و معتبر است . ابلاغ آرا و سایر اوراق از طریق سامانه های مذکور به منزله ابلاغ قانونی می باشد .

▪ مبحث ب - اعتراض به رأی :

▪ ماده ۳۳ :

درخواست تجدیدنظر از آرا صادره از کمیته رسیدگی یا هیأت رسیدگی باید حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ، به دبیرخانه رسیدگی به تخلفات ارائه شود. دبیرخانه موظف است پس از وصول درخواست تجدیدنظر پرونده را جهت رسیدگی به هیأت رسیدگی یا هیأت مدیره سازمان حسب مورد ارسال نماید .

▪ تبصره ۱ :

هرگاه تقاضای تجدیدنظر خارج از مهلت مقرر تقدیم شود و درخواست کننده عذر موجه به شرح مندرج در تبصره ۲ ماده ۱۸ این دستورالعمل، عنوان کند، هیأت رسیدگی یا هیأت مدیره حسب مورد ابتدا به عذر او رسیدگی می کند و در صورت موجه شناختن آن به درخواست اعتراض رسیدگی می نماید. در غیر این صورت مراتب رد درخواست به متقاضی اعلام می گردد .

▪ تبصره ۲ :

در صورت عدم تجدیدنظرخواهی ظرف مهلت مقرر، آرای بدوی صادره قطعی می گردد.

▪ ماده ۳۴ :

هیأت مدیره سازمان پس از بررسی دلایل و مستندات پرونده و دفاعیات اشخاص مورد رسیدگی، در صورت احراز کفایت رسیدگی، با اعلام ختم رسیدگی مبادرت به انشاء رأی می نماید. رأی صادره قطعی است .

▪ تبصره :

آرای صادره از مرجع رسیدگی باید مشتمل بر موارد مذکور در ماده ۱۴ این دستورالعمل باشد .

▪ ماده ۳۵ :

جلسات هیأت مدیره سازمان و هیأت رسیدگی، بدون حضور اشخاص مورد رسیدگی تشکیل می گردد. در مواردی که مرجع مذکور حضور شخص مورد رسیدگی را ضروری تشخیص دهد، از وی جهت حضور در جلسه با رعایت ترتیبات مقرر در ماده ۷ این دستورالعمل دعوت خواهد شد؛ عدم حضور در جلسه مانع از رسیدگی و صدور رأی نخواهد بود .

▪ ماده ۳۶ :

جلسات مراجع رسیدگی با حضور اکثریت اعضا رسمیت یافته و مطابق با نظر اکثریت تصمیم گیری می شود. کلیه اعضا باید ذیل صورتجلسه و رأی را امضا نمایند. در صورت وجود نظر مخالف، نظر مزبور ذیل صورتجلسه درج شده و به امضای عضو مخالف خواهد رسید .

▪ ماده ۳۷ :

در صورت تجدیدنظرخواهی توسط محکوم علیه، مراجع رسیدگی در مرحله تجدیدنظر، نمی توانند مجازات مقرر در رأی تجدیدنظرخواسته را تشدید کنند مگر در مواردی که مجازات مقرر در حکم بدوی برخلاف مقررات مربوط باشد. در این موارد مرجع مذکور با نقض رأی بدوی نسبت به تعیین مجازات و صدور رأی قطعی اقدام می کند .

- بخش چهار - اعاده رسیدگی :

- ماده ۳۸ :

درخواست اعاده رسیدگی در مورد آرای قطعی در موارد زیر پذیرفته می‌شود:

- بند الف :

هرگاه پس از قطعیت رأی صادره، اطلاعات یا اسنادی که دلیل حقانیت درخواست کننده باشد، به دست آید که در جریان رسیدگی به عللی، موجود یا در دسترس نبوده است .

- بند ب :

هرگاه رأی صادره به استناد اسناد مجعول یا فاقد اعتبار صادر شده باشد.

- تبصره :

مهلت ارائه درخواست اعاده رسیدگی حداکثر یک ماه از تاریخ کشف جهات مذکور برای شخص ذینفع خواهد بود. در صورت اجرای کامل رأی صادره و انقضاء مدت محرومیت‌های تبعی، درخواست اعاده رسیدگی پذیرفته نخواهد شد .

- ماده ۳۹ :

اشخاص زیر حق درخواست اعاده رسیدگی دارند:

الف) محکوم‌علیه، وکیل یا نماینده وی؛

ب) رئیس سازمان؛

- ماده ۴۰ :

درخواست اعاده رسیدگی به دبیرخانه رسیدگی به تخلفات تسلیم می‌شود. دبیرخانه رسیدگی به تخلفات در صورت احراز انطباق درخواست مطروحه با یکی از جهات موضوع ماده ۳۸ این دستورالعمل، مراتب را به مرجع صدور رأی قطعی اعلام نموده و در غیر این صورت، درخواست مطروحه را با ذکر دلیل، مردود اعلام می‌نماید. مرجع صدور رأی قطعی نیز پس از وصول درخواست اعاده رسیدگی از سوی دبیرخانه در صورت احراز عدم انطباق درخواست مطروحه با یکی از جهات مذکور، با ذکر دلیل درخواست را مردود اعلام نموده و در غیر این صورت اقدام به رسیدگی می‌نماید .

- تبصره ۱ :

پس از قبول درخواست اعاده رسیدگی، مرجع صادر کننده رأی قطعی نسبت به موضوع پرونده رسیدگی نموده و رأی مقتضی را صادر می‌نماید. رأی صادره قطعی است .

▪ تبصره ۲ :

با قبول درخواست اعاده رسیدگی، اجرای مجازات یا ادامه اجرای آن، تا زمان ختم رسیدگی و صدور رأی مجدد، حسب مورد به تعویق خواهد افتاد .

▪ تبصره ۳ :

نسبت به رأیی که پس از اعاده رسیدگی صادر می‌شود، دیگر اعاده رسیدگی از همان جهت پذیرفته نمی‌شود .

• بخش پنج - اجرای آرای انضباطی :

○ ماده ۴۱ :

آرای قطعی صادره از مرجع رسیدگی، پس از ابلاغ و آراییی که به علت عدم تجدیدنظرخواهی در مهلت مقرر قطعی شده‌اند، پس از انقضای مهلت تجدیدنظرخواهی، با رعایت مفاد این دستورالعمل به موقع اجرا گذاشته می‌شوند .

○ ماده ۴۲ :

صدور دستور اجرای آرای قطعی و پیگیری و نظارت بر شیوه اجرای آن‌ها برعهده دبیرخانه رسیدگی به تخلفات است. در خصوص آراء قطعی صادره از بورس، تکلیف مزبور بر عهده دبیرخانه کمیته تحقیق است .

▪ تبصره :

مرجع ذی صلاح برای اجرای رأی، موظف است بلافاصله پس از اجرای رأی، مراتب اجرای کامل رأی در مهلت مقرر را، به دبیرخانه رسیدگی به تخلفات یا دبیرخانه کمیته تحقیق، حسب مورد گزارش دهد .

○ ماده ۴۳ :

در مواردی که به موجب رأی قطعی انضباطی مشعر بر تعلیق یا تبدیل مجازات های مورد حکم، محکوم‌علیه ملزم به انجام یا ترک فعل معین یا رعایت شرایط و الزامات خاص شده باشد، واحدهای نظارتی مربوط در سازمان کیفیت اجرای دستورات مرجع رسیدگی و شرایط مقرر برای تعلیق یا تبدیل تنبیهات انضباطی را به دبیرخانه جهت انعکاس به مرجع صدور رأی قطعی اعلام می‌نمایند .

○ ماده ۴۴ :

رفع ابهام و اجمال از رأی با مرجع صادر کننده رأی قطعی است و رفع اشکالات مربوط به اجرای رأی با رعایت موازین قانونی با دبیرخانه رسیدگی به تخلفات یا دبیرخانه کمیته تحقیق حسب مورد است که رأی زیرنظر او اجرا می‌شود.

تبصره -هرگاه شیوه اجرا در رأی تعیین گردد، به همان ترتیب اجرا می‌شود و در صورت عدم تعیین شیوه اجرا، مرجع اجرا کننده رأی مطابق با مقررات قانونی رأی را اجرا می‌کند.

○ ماده ۴۵ :

دبیرخانه رسیدگی به تخلفات در اجرای آرای قطعی متضمن محرومیت از فعالیت یا تعلیق مجوز فعالیت شرکت های کارگزاری، مکلف به اخذ نظر کمیته پایش ریسک بازار درخصوص شیوه و زمان بندی اجرای رأی است. کمیته پایش ریسک می تواند تعویق اجرای رأی را حداکثر به مدت ۴ ماه پس از ابلاغ آرای قطعی یا پس از قطعیت آرای بدوی به دلیل عدم تجدیدنظرخواهی، به دبیرخانه رسیدگی به تخلفات پیشنهاد دهد. دبیرخانه موظف به تبعیت از نظر کمیته پایش ریسک است .

▪ تبصره :

کمیته پایش ریسک بازار می تواند روزهای تعلیق مجوز فعالیت یا روزهای اجرای محرومیت موضوع آرای قطعی را در راستای صیانت از حقوق سرمایه گذاران و حفظ نظم و امنیت بازار و معاملات، به صورت پیوسته یا منقطع به دبیرخانه رسیدگی به تخلفات پیشنهاد نماید .

○ مؤخره :

این دستورالعمل در ۴۵ ماده و ۲۷ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۳ به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید. از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، دستورالعمل " رسیدگی به تخلفات اشخاص موضوع ماده ۳۵ قانون بازار اوراق بهادار ج.ا.ا. و دیگر اشخاص تحت نظارت " مصوب ۱۳۸۷/۰۱/۲۰ هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار و اصلاحات بعدی آن، بند یک پانصد و چهل و یکمین صورتجلسه هیات مدیره مورخ ۱۳۹۷/۰۸/۰۶، بند دو پانصد و پنجاه و هفتمین صورتجلسه هیات مدیره مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۰، بند ۷ پانصد و شصت و دومین صورتجلسه هیات مدیره مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۳ و بند پنج پانصد و هفتادمین صورتجلسه هیات مدیره مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۱، نسخ می شوند .